

Борисова А.І., Ольшанська А.О.
ВІБРАЦІЯ ЯК ОДИН З НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ
ВИРОБНИЧОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасній індустрії одним з шкідливих виробничих факторів є вібрація. Будь-який предмет створює коливання, які впливають на оточуюче середовище. Тривалий вплив вібрації викликає професійне захворювання – вібраційну хворобу (ВХ). Вібраційна хвороба найчастіше виникає у робітників, які мають контакт з машинами та обладнанням, що створюють локальну вібрацію.

За даними ДУ «Інститут медицини праці АМН України», м. Київ, протягом останніх років ВХ стабільно займає 4 місце серед професійних захворювань в Україні. Однак сучасні дослідження переважно стосуються гірничодобувної та транспортної галузей, тому доцільним є дослідження вібрації на робочих місцях працівників галузі важкого машинобудування.

Основними проявами вібраційної хвороби є: зміна тону судин, порушення обміну в нервово-м'язовій та кістковій системах, зменшення кровозабезпечення тканин, порушення регуляції серцево-судинної та нервової систем. Характерні скарги: оніміння кінцівок, побіління пальців, біль, відчуття холоду, слабкість в руках, порушення чутливості; нерідко стомлюваність, нерізкі головні болі, підвищена дратівливість, порушення сну.

Оскільки строки розвитку та гострота захворювання залежать від спектральних характеристик вібрацій, під час вимірювання необхідно звернути увагу на значення вібрації у третинно октавних полосах в діапазоні 2-500 Гц. Для вимірювань буде використана методика, наведена у стандарті ГОСТ 31192.2-2005 «Вібрація, вимірювання локальної вібрації і оцінка впливу на людину». Обладнання, яке застосовується під час вимірювань: ИШВ - МЗ.

Результати вимірювань дозволять розробити рекомендації щодо лікувальних заходів для працівників, які можуть отримати вібраційну хворобу. Як відомо, при лікуванні вібраційної хвороби ефективними є медикаменти і фізіотерапевтичні методи лікування, що поліпшують кровообіг і обмінні процеси в нервово-м'язовій системі. Рекомендуються спазмолітики,

вітаміни групи В, лікувальна гімнастика, масаж, теплові процедури, сірководневі, радонові ванни та ін. Схема застосування препаратів та гімнастики залежить від конкретних проявів вібраційної хвороби, викликаних локальними вібраціями, які можна виявити тільки під час дослідження.

Таким чином, проведенні дослідження дозволять удосконалити схему лікування ВХ у робітників сучасної важкої промисловості.